

Projecte Lingüístic de Centre

Institut Eduard Fontserè

2021

ÍNDEX

1. Introducció	31.1 Presentació del Projecte Lingüístic de Centre	31.2 Responsabilitats
41.3	Data / curs d' aprovació i d'entrada en vigor	
52.	Entorn i context sociolingüístic	
52.1	La competència lingüística a l'institut	
52.2	El treball en grups interactius	
63.	Objectius generals del projecte lingüístic de centre	
74.	Àmbit pedagògic	
74.1	Objectius pedagògics en el tractament de les llengües	
74.2	La diversitat lingüística del centre	
84.3	La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge	
104.3.1	L'aprenentatge i ensenyament de la llengua catalana	
114.3.1.1	Usos lingüístics	
114.3.1.2	Eixos d'actuació	
114.3.1.3	Aula d'acollida d'alumnat nouvingut	
134.3.2	Avaluació del coneixement de la llengua	
144.3.3	Recursos lingüístics	
154.4	La llengua castellana	
154.4.1	L'aprenentatge i ensenyament de la llengua castellana	
154.4.2	Alumnat nouvingut	
164.5	Llengües estrangeres	
164.5.1	El tractament de les llengües estrangeres a l'institut	
164.5.2	Materials i recursos per a l'aprenentatge de la llengua estrangera	
175.	Àmbit organitzatiu, humà i de serveis	
185.1	Comissió lingüística	
185.2	Organització dels usos lingüístics	
185.2.2	Documents de centre	
185.2.3	Ús no sexista del llenguatge	
185.2.4	Comunicació externa	
195.3	Àmbit humà	
205.3.1	El professorat	
205.3.2	Personal d'administració i serveis (PAS)	
205.3.3	Personal d'activitats extraescolars i complementàries	
205.3.4	L'alumnat	
205.3.5	Llengua de relació amb famílies	
215.4	Serveis	
215.4.1	Serveis d'educació no formal	
215.4.2	Activitats extraescolars	

LEMA: TOTHOM ÉS PROFESSOR DE LLENGUA

Projecte Lingüístic de Centre

Aquest Projecte Lingüístic de Centre (PLC) té una doble naturalesa: D'una banda, és el marc legislatiu i de referència que la normativa vigent exigeix a tots els centres d'ensenyament. De l'altra, també és (o vol ser) una guia amb un recull de bones pràctiques, que té com a objectiu final mobilitzar tots els agents educatius perquè aportin idees i consensuïn quines són les línies d'actuació futures, les quals han de guiar tant l'organització de la normalització de la llengua catalana a l'institut com la gestió i posada en valor del plurilingüisme. A resultes de l'observació directa de la realitat del Centre, cal insistir en la importància cabdal de la participació activa de tots els departaments didàctics a l'hora d'abordar el tercer nivell de concreció de les directrius de la gestió lingüística en un doble vessant: vehicular i curricular. Més enllà de les especialitats concretes, tot el professorat és professorat de llengua: la llengua és l'instrument fonamental per construir el coneixement.

Així, per tot plegat i per tal que aquest PLC sigui el reflex fidedigne de punts de trobada per a una gestió lingüística pràctica, útil i facilitadora de la integració i la cohesió de l'actual entorn plurilingüe del centre, seria molt convenient i necessari determinar les sensibilitats i les necessitats lingüístiques reals de la comunitat educativa.

1. Introducció

1.1 Presentació del Projecte Lingüístic de Centre

L'actual Projecte Lingüístic (PLC) s'ha elaborat tenint en compte la realitat sociolingüística i, en concret, l'entorn intensament plurilingüe de l'Institut Eduard Fontserè de l'Hospitalet de Llobregat, així com l'observació directa de les actituds i usos lingüístics de la comunitat educativa. La finalitat d'aquest document és proposar guies en matèria lingüística: d'entrada, definir el rol del català al centre, com a llengua vehicular i d'aprenentatge, però també de les altres llengües que hi són emprades, ja siguin curriculars (castellà, anglès, francès) o no (les diverses llengües primeres (L1) de l'alumnat). Tot plegat articulat en diferents àmbits d'actuació: pedagògic i organitzatiu, humà i de serveis. A banda d'un document normatiu, aquest PLC vol contribuir a posar

en valor la llengua (les llengües) com a element de riquesa individual i comunitària: com a eina de cohesió social, acadèmica i laboral en una comunitat, però també com a element de riquesa personal (identitat, cultura) que cal posar en valor. Per tant, al llarg d'aquestes pàgines s'insistirà en el valor afegit que suposa conèixer i emprar diverses llengües. Del plurilingüisme, en definitiva.

Marc legal

1. Llei d'Educació de Catalunya Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació.
2. Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació: títol II, del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, articles del 9 al 18 (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009).
3. Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. (DOGC núm. 7477, de 19.10.2017).
4. Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 6945, de 28.8.2015).
5. Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius: article 5.1 (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010).
6. Decret Llei 6/2022, de 30 de maig, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius.
7. Ordre ENS/108/2018, de 4 de juliol, per la qual es determinen el procediment, els documents, els requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 7659, de 9.7.2018).
8. Projecte Educatiu de Centre.
9. Projecte de Direcció.
10. Programació General Anual.
11. Pla d'Atenció a la Diversitat.

1.2 Responsabilitats

Elaboració 2007: Coordinació Lingüística del Centre.

Revisió 2014-15: Coordinació Lingüística del Centre.

Revisió 2020-21: Grup de Treball de Projecte Lingüístic.

El manteniment, la revisió i la distribució del contingut d'aquest document és responsabilitat de la Comissió Lingüística o de la persona en qui es delegui (Cap de Departament de Llengües, Coordinador Pedagògic...).

1.3 Data / curs d' aprovació i d'entrada en vigor

Aprovat en claustre de data 17 de novembre de 2021

Curs 2021-22

2. Entorn i context sociolingüístic

L'Institut Eduard Fontserè, situat al barri de la Florida de l'Hospitalet de Llobregat, està en una zona en què el castellà és la llengua d'ús social dominant. Es tracta d'un barri amb una gran mobilitat demogràfica, reflex dels diferents fluxos de persones d'ençà dels anys seixanta i fins avui, d'arreu d'Espanya i de la resta del món (v. l'[Anuari estadístic de l'Hospitalet de Llobregat](#) en l'edició del 2020, pàgina 41). Per aquesta raó es detecta una gran diversitat lingüística al centre, amb un predomini social de la llengua castellana. El castellà conviu amb altres llengües primeres de l'alumnat (L1): àrab, urdú, hindi, panjabi, romanès, xinès...

Cal fomentar la introducció i el foment del català, llengua pròpia de Catalunya. Això es produeix gràcies a les actuacions del Consorci per a la Normalització Lingüística de l'Hospitalet, a la tasca docent dels centres educatius com les escoles d'infantil i primària, els centres d'ensenyament secundari o les escoles de formació d'adults, i també gràcies a altres serveis, equipaments i centres col·laboradors del Pla d'Entorn.

2.1 La competència lingüística a l'institut

L'ensenyament i aprenentatge de la lectura i de l'escriptura es posen en pràctica a totes les matèries curriculars. En aquest sentit, és convenient treballar en la unificació de criteris per a la producció de textos i establir uns criteris per millorar l'ortografia a totes les etapes des de totes les àrees. La millora de la lectoescriptura és una responsabilitat compartida per tot el professorat, i un objectiu prioritari per al centre.

Cal tenir present que la competència comunicativa, tant en l'oralitat com en l'escriptura, mobilitza i fa interaccionar, directament o indirectament, les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: escoltar, parlar, llegir i escriure. Aquesta interacció de les quatre habilitats en el desenvolupament de la competència comunicativa està relacionada també amb l'assoliment de les competències de l'àmbit digital: gestió de la informació, multiplataforma, llenguatge audiovisual, tractament de dades, etc.

El centre estableix directrius de treball unificades i, alhora, de millora progressiva dels processos didàctics i les competències transversals comunes als diferents nivells i cicles de tota l'etapa secundària tenint en compte els resultats de proves i avaluacions periòdiques internes i externes. A més, el professorat s'organitza en equips docents per establir línies d'intervenció coherents amb l'alumnat. Aquestes línies d'intervenció inclouen tant els aspectes curriculars com ara el mètode de treball i de millora de l'ús lingüístic.

2.2 El treball en grups interactius

Els grups interactius són agrupacions heterogènies dins l'aula on més d'un docent dinamitza el treball de l'alumnat. El més important és no separar l'alumnat en funció de les seves dificultats sinó potenciar aquesta diversitat per augmentar l'aprenentatge. Es pretén, entre altres objectius, disminuir la competitivitat, generar solidaritat, potenciar el treball en equip i augmentar l'aprenentatge acadèmic. Estan pensats perquè l'alumne aprengui a partir del diàleg i de la interacció entre iguals.

L'heterogeneïtat dels grups té en compte aspectes com són el gènere o les necessitats educatives de l'alumnat. A banda d'aquests grups base, es recorre a altres agrupacions (gran grup, parelles) en funció de les activitats proposades. La diversitat de l'alumnat a l'aula és un potencial per a l'aprenentatge, per això es desenvolupen en totes les matèries activitats en grups heterogenis que exerciten els valors del diàleg, la cooperació i la solidaritat. La metodologia del treball cooperatiu es basa en rols assignats i en tècniques diverses («Llapis al mig», «Full rotatiu», «1-2-4», etc.). Les bases d'aquest aprenentatge, com és sabut, són el protagonisme de l'alumnat i la seva participació activa, d'una banda, i la responsabilitat compartida a l'hora d'ensenyar i la cooperació i l'ajuda mútua, de l'altra.

A l'ESO l'alumnat dedicarà dues hores consecutives setmanals a treballar les competències lingüístiques, tant de llengua catalana com de llengua castellana (sessions d'Àmbit Lingüístic). En aquestes sessions de dues hores es treballa en grups interactius de quatre alumnes com a màxim i sempre hi haurà, com a mínim, dos professors a l'aula (de català i de castellà). L'Àmbit Lingüístic s'articula en sis blocs: comprensió lectora, expressió escrita, expressió oral, ortografia, gramàtica i lèxic.

3. Objectius generals del projecte lingüístic de centre

- Crear una comissió lingüística que desplegui i faci efectiu el Pla Lingüístic de Centre.
- Fomentar que la llengua catalana sigui la llengua habitual del centre, en tots els àmbits, tant oralment com per escrit, i planificar activitats que involucrin a tota la comunitat educativa a través de la llengua i cultura catalanes.
- Vetllar pel respecte de totes les llengües presents al centre mitjançant el contacte amb textos originals i altres activitats curriculars.
- Potenciar l'ús de les llengües estrangeres curriculars.
- Vetllar per evitar l'ús sexista de la llengua.
- Aplicar estratègies i mesures per consolidar la comprensió lectora, l'hàbit lector i l'expressió escrita.

4. Àmbit pedagògic

4.1 Objectius pedagògics en el tractament de les llengües

OBJECTIUS	RESPONSABLES
-----------	--------------

<ul style="list-style-type: none"> - Garantir l'ús del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge del centre. - Propiciar que la llengua catalana, com a llengua d'aprenentatge i de comunicació, faci les funcions de vehicle d'expressió quotidiana i esdevingui la llengua usual del centre. - Valorar la llengua catalana com a element d'integració i cohesió de les persones que intervenen en el procés d'ensenyament i aprenentatge	Equip Directiu Comissió lingüística Claustre de professorat
<ul style="list-style-type: none"> - Aconseguir que els criteris generals per a les adaptacions del procés d'ensenyament de les llengües sigui adequat a la realitat sociolingüística del centre.	Departament de Llengües i de Llengües Estrangeres Departament d'Orientació
<ul style="list-style-type: none"> - Vetllar perquè la llengua castellana sigui objecte d'aprenentatge com a font d'informació i vehicle d'expressió en la matèria de llengua castellana i literatura.	Departament de Llengües Departament d'Orientació
<ul style="list-style-type: none"> - Vetllar perquè les llengües estrangeres del centre (anglès i francès) siguin objecte d'aprenentatge com a font d'informació i vehicle d'expressió.	Departament de Llengües Estrangeres
<ul style="list-style-type: none"> - Aplicar estratègies i mesures per consolidar la comprensió lectora, l'hàbit lector i l'expressió escrita.	Tots els departaments
<ul style="list-style-type: none"> - Tenir nocions de llengua i cultures clàssiques per entendre la nostra cultura.	Departament de Llengües
<ul style="list-style-type: none"> - Aprendre a utilitzar el llenguatge tècnic dels diferents àmbits (Lingüístic, Social, Matemàtic, Científicotecnològic, Cultura i Valors, Digital, Personal i Social, Artístic, Educació Física).	Tots els departaments

4.2 La diversitat lingüística del centre

L'alumnat, al final de l'ESO, ha d'assolir la competència comunicativa en llengua catalana i castellana.

Igualment, el centre potencia el coneixement i l'ús de l'anglès, la principal llengua de comunicació internacional. Es fa explícitament a la matèria curricular de llengua anglesa

i des d'altres matèries curriculars sempre que sigui possible. Així mateix, el centre també ofereix com a matèria optativa el francès, entre 2n i 4t d'ESO.

Altrament, es valoren les llengües pròpies de l'alumnat com a element enriquidor en el conjunt de la comunitat educativa. Així, tota la comunitat educativa respecta i protegeix les llengües i les cultures que s'hi vehiculen. Com a mostra d'aquesta actitud, es pot establir la celebració del Dia Internacional de la Llengua Materna (21 de febrer), amb algun taller, exposició o activitat, per exemple. En aquesta mateixa línia, l'institut té una col·laboració amb Casa Àsia per fer classes de català i castellà per a les famílies de l'alumnat.

Per tal d'atendre les necessitats derivades dels diferents nivells lingüístics, el centre compta amb els següents recursos metodològics i organitzatius:

1. Aula d'Acollida, en què s'inicia l'alumnat nouvingut en l'ús i el coneixement de la llengua catalana. (veure pàgina 13 apartat aula d'acollida)
2. Adaptacions Curriculars d'Aula, tant en les matèries lingüístiques com no lingüístiques.
3. Coordinació dels equips docents, i coordinació amb els serveis externs educatius, terapèutics, etc.
4. Taller d'Estudi Assistit, que es du a terme al centre fora de l'horari lectiu.
5. Taller d'Alfabetització, adreçat a l'alumnat de 1r i 2n d'ESO, acompanyat de monitors/es i d'alumnat del mateix curs que els ajuden.
6. Taller de lectura entre iguals, adreçat a l'alumnat de 1r i 2n d'ESO, acompanyat de monitors/es i d'alumnat del mateix curs que els ajuden.
7. Reforç d'anglès amb un auxiliar nadiu per a alumnes de 4t d'ESO.

Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE)

OBJECTIUS	RESPONSABLES
-----------	--------------

- Donar prioritat als aspectes comunicatius i funcionals de la llengua.	Departament de Llengües
- Establir criteris de gradació en la incorporació del castellà i de les llengües estrangeres en el currículum en el cas de l'alumnat nouvingut no castellanoparlant.	Departament d'Orientació

Alumnat nouvingut

OBJECTIUS	RESPONSABLES
- Proporcionar els mitjans necessaris per assegurar una bona integració de l'alumnat nouvingut en qualsevol dels nivells educatius del centre. - Informar les famílies nouvingudes de la situació lingüística de l'escola i de l'entorn.	Equip Directiu
- Introduir i consolidar l'ús de la llengua catalana des del primer moment de la incorporació de l'alumne al centre. - Introduir i consolidar l'ús de la llengua castellana en el cas de l'alumnat de parla no hispana. - Assegurar l'adequació del currículum i dels materials escolars i del procés d'avaluació per facilitar l'aprenentatge de la llengua als alumnes nouvinguts. - Garantir que l'atenció individualitzada d'aquests alumnes sigui intensiva amb la llengua del centre i que es faci amb mètodes adients a aquesta necessitat. - Assegurar l'adequació del currículum de la tercera llengua estrangera.	Equip directiu Comissió lingüística Departament d'Orientació Departament de Llengües Departament de llengües estrangeres

4.3 La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

La llengua catalana és la llengua vehicular, oficial i de referència en les diverses activitats acadèmiques i administratives del centre, on també s'inclouen les intervencions i col·laboracions externes. Així, el català és l'eina de comunicació, de

cohesió i d'integració primordial entre tots els membres de la comunitat educativa, tot i que a la pràctica el català comparteix aquesta funció amb el castellà, amb el qual en tot cas el català haurà de conviure harmònicament sense perdre la condició de vehicular. Aconseguir que l'alumnat tingui un domini adequat de la llengua catalana és responsabilitat del professorat de totes les àrees. Les activitats d'ensenyament i aprenentatge de la majoria de les matèries —excepte a anglès, castellà i francès— utilitzaran la llengua catalana com a llengua vehicular.

4.3.1 L'aprenentatge i ensenyament de la llengua catalana

4.3.1.1 Usos lingüístics

El professorat de l'institut Eduard Fontserè és conscient tant de la complexitat sociolingüística i cultural de l'alumnat del centre com del fet que la llengua vehicular real de molts alumnes és el castellà per dos motius fonamentals: d'una banda, la majoria el té com a primera llengua (L1); de l'altra, el castellà és també la principal llengua de relació dels habitants del barri on s'ubica el centre (la Florida). Els equips docents, i de manera especial el professorat del Departament de Llengües i el de l'Aula d'Acollida, treballen explícitament els usos lingüístics de l'alumnat per tal d'incrementar l'ús habitual del català com a llengua de relació al centre. Sigui com sigui, tot l'equip docent, i no només el professorat de llengua catalana, està implicat en aquesta tasca de dinamització lingüística de la llengua vehicular del centre.

4.3.1.2 Eixos d'actuació

Aquest Pla Lingüístic del Centre proposa unes intervencions encaminades a millorar la competència lingüística de l'alumnat, agrupades en tres eixos:

- a) El foment de la llengua oral en català.
- b) Els hàbits i la comprensió lectora.
- c) L'expressió escrita.

Aquests tres eixos es detallen a continuació.

- a) El foment de la llengua oral en català:

El centre promou l'ús oral del català en les matèries de totes les àrees. Des de l'àrea de Llengües es treballen els diversos registres de la llengua d'acord amb els aspectes curriculars que s'han de dur a terme, si bé la variant estàndard és prioritària en la comunicació docent. De forma gradual, es treballen diferents

tipologies i modalitats de textos orals (diàlegs, entrevistes, dramatització, argumentació...). Des de la resta d'àrees, en la mesura que sigui possible, també es procurarà dur a terme activitats que estimulin la pràctica de la llengua oral, tot desenvolupant textos de diferent tipologia; especialment, en l'àmbit oral, es posaran en pràctica els textos expositius i argumentatius.

Igualment, el centre compta ja amb una sèrie de projectes i d'activitats que impliquen i promouen l'ús oral del català. En són exemples els projectes Somni i Filmserè; la Lliga de Debat; el Congrés Científic; el Treball de Recerca de 2n de Batxillerat i el Projecte de Recerca de 4t; les assignatures optatives d'Introducció al Teatre, Comunicació Oral, Mitjans de Comunicació, la Cooperativa de Joves, etc. Al mateix temps es proposen metodologies i activitats que recolzen igualment sobre la llengua oral, com ara la classe inversa (*flipped classroom*); sembla convenient seguir treballant amb entitats externes com ara Torre Barrina (expressió oral, *podcast*), o obrir noves col·laboracions, com pot ser demanar al referent ELIC i al CRP un projecte de ràdio, entre d'altres.

De la mateixa manera, les diferents matèries o departaments programen cada any sortides: obres de teatre, cinema, visites a museus, etc., o s'organitzen activitats i jornades esportives, diades i tallers externs o interns.

b) Els hàbits i la comprensió lectora:

Es pretén fer èmfasi tant en la comprensió lectora com en l'hàbit lector. La lectura i la consolidació d'un hàbit lector és una responsabilitat compartida de totes les matèries (Decret 187/2015). En aquest sentit, s'ha pres l'acord de centre d'aplicar a l'aula, a totes les matèries, les vuit estratègies de lectura proposades pel projecte Impuls de la Lectura del Departament d'Educació. Aquestes estratègies, graduades per nivell, són: predir, resumir, inferir, fer-se preguntes, visualitzar, fer connexions, reorganitzar i integrar i supervisar i regular). Així mateix, el centre ofereix tallers d'estudi assistit (TEA), tallers d'alfabetització i tallers de millora de la comprensió lectora, aquests dos darrers adreçats a l'alumnat de 1r i 2n d'ESO, amb l'objectiu d'afavorir l'assoliment de les competències en general i de la comprensió lectora en particular. Alhora, i amb l'objectiu d'incidir en el gust per la lectura, cal potenciar la biblioteca, a través del grup de treball, amb iniciatives com poden ser els padrins lectors, plafons temàtics i de recomanacions, el llibre i/o l'autor/a del trimestre, novetats, clubs de lectura, tertúlies literàries, etc.

c) L'expressió escrita:

Per últim, amb l'objectiu de millorar l'expressió escrita, es proposa treballar-la a partir d'exemples, segons el propòsit del text (tipologia i gèneres textuais), i amb repertoris i patrons, elaborades pel professorat i/o l'alumnat, que constitueixin models d'escriptura (*scaffolding*) per a totes les matèries (connectors, estructures, repertoris lèxics, etc.). A banda, és important elaborar i emprar rúbriques d'avaluació dels textos escrits. Paral·lelament, pot ser beneficiós potenciar els concursos literaris —per exemple la Festa de la Primavera—, així com fomentar la millora de la cal·ligrafia, la mecanografia, l'ús dels processadors de textos, dels blogs, etc.

4.3.1.3 Aula d'acollida d'alumnat nouvingut

Organització dels grups i horaris

La intervenció educativa d'acollida es produeix dins de l'aula de cada grup classe, és a dir, a l'aula ordinària. El professorat d'acollida fa la seva intervenció al grup classe a hores de la matèria de Llengua Catalana i Literatura i a d'altres, tenint en compte les necessitats de cada grup; és a dir, del nombre de nouvinguts i del grau de coneixement de la llengua catalana.

Estratègies i metodologies aplicades

L'alumnat d'acollida és un grup obert. Aquesta incorporació progressiva al llarg del curs no dificulta l'aprenentatge de l'alumnat. El procés d'acollida, la incorporació al centre i a l'aula, es fa de forma personalitzada amb una metodologia d'inclusivitat i una diversificació dels recursos del centre, com per exemple la intervenció de suport i acompanyament que fan els alumnes del projecte Cicerone al llarg del curs.

Aquesta intervenció facilita la distribució a l'aula de l'alumnat de forma flexible, amb la possibilitat de fer petits grups de treball. La disposició en grups de quatre alumnes, grups de treball cooperatiu, el treball per projectes i les docències compartides a la majoria de les matèries són un actiu per la tasca d'ensenyament i aprenentatge.

A l'aula, el professorat d'acollida fa un seguiment de tutoria, d'ensenyament i d'observació dels aprenentatges. La inclusió de l'alumnat nouvingut al grup classe la totalitat de les hores facilita que s'integrin, millora la cohesió social i la interculturalitat i facilita l'aprenentatge de la llengua (immersió lingüística) amb la interacció i el treball cooperatiu entre els alumnes.

Per altra banda, sembla rellevant destacar la tasca que fan els equips educatius de cada nivell: es posen en comú els continguts clau i les estructures comunicatives que es corresponen a les unitats didàctiques programades. Així, transversalment, des de cada matèria, s'aconsegueix agilitzar el procés d'adquisició de la llengua.

Finalment, cal afegir que tant els materials com les activitats programades són adequats i flexibles, adaptats a l'alumnat per assolir els objectius seguint el seu ritme d'aprenentatge. Es poden esmentar altres estratègies metodològiques:

- Participació en les interaccions orals, escrites i audiovisuals que tenen com a eix la construcció de la relació social dins de l'aula i del centre.
- Converses per comprendre i per escriure textos, i també per reflexionar sobre els processos de comunicació en tota mena de situacions.
- Ús de les diferents estratègies comunicatives que ajudin a l'adquisició, manteniment i finalització de les interaccions.
- Comprensió i interpretació de les informacions més rellevants de textos orals, escrits i audiovisuals de la vida quotidiana.
- Comprensió de textos orals, escrits i audiovisuals de la vida acadèmica de l'alumnat.
- Cerca del significat del lèxic desconegut a partir del context, analitzant la forma de les paraules o utilitzant diccionaris.
- Explicació escrita i oral de la comprensió lectora.
- Elaboració de textos augmentatius i narratius breus.
- Ús de vocabulari específic.
- Aplicació de les normes d'ortografia .
- Efectuar intercanvis comunicatius amb parlants d'altres llengües com a font d'enriquiment personal.
- Disposició per utilitzar el coneixement de les llengües, segons el domini diferent, en contextos reals i funcions diverses: intercanvis amb persones o en recerques d'informació en qualsevol dels formats possibles.

4.3.2 Avaluació del coneixement de la llengua

L'avaluació forma part essencial del procés d'ensenyament i aprenentatge perquè permet mesurar el grau d'assoliment dels objectius i, alhora, serveix per responsabilitzar l'alumnat del seu propi aprenentatge; en aquest sentit, sobretot en el cas de les llengües, val la pena acceptar les errades lingüístiques orals i escrites dels alumnes com a part del procés d'aprenentatge. El Departament de Llengües estableix indicadors i mecanismes de seguiment per coordinar els criteris d'avaluació al llarg dels cursos. Els

resultats de l'avaluació són un element important a l'hora de decidir l'organització del currículum i l'atenció personalitzada de l'alumnat. El Departament de Llengües valora els resultats lingüístics dels alumnes de 4t d'ESO en les Proves de Competències Bàsiques per decidir quins són els àmbits lingüístics (comprensió lectora o expressió escrita) en què cal intervenir conjuntament de manera prioritària.

4.3.3 Recursos lingüístics

A l'hora de seleccionar llibres de text i materials didàctics (textos reals, recursos audiovisuals i digitals...), es procurarà que, sempre que sigui possible, siguin en llengua catalana.

De la mateixa manera, les Tecnologies de l'Aprenentatge i el Coneixement (TAC) utilitzades al centre (pàgina web, EVA, programari específic...,) així com altres elements multimèdia incorporats al funcionament quotidià de l'institut (control d'incidències, programari de gestió...), han de ser en català.

4.4 La llengua castellana

4.4.1 L'aprenentatge i ensenyament de la llengua castellana

Pel que fa a l'aprenentatge i ensenyament de la llengua castellana, es segueix l'enfocament competencial que estableix el currículum i es treballa amb coordinació amb el professorat de llengua catalana per tal que no es repeteixin de manera supèrflua continguts en l'ensenyament d'ambdues llengües i que l'alumnat assoleixi de manera satisfactòria les competències associades a l'àmbit lingüístic. Aquesta coordinació contribueix a la millora de l'expressió escrita i de la comprensió lectora.

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...). Igualment, s'adopten estratègies basades en activitats que impliquen la realització d'exposicions orals, per tal de millorar la seva competència oral i perquè s'acostumin a parlar en públic amb fluïdesa.

El seminari de Llengua Castellana i Literatura potencia activitats específiques per incentivar la llengua i literatura castellanques, tals com el certamen literari i altres activitats culturals dins de la Festa de la Primavera, o l'assistència a obres teatrals en castellà.

4.4.2 Alumnat nouvingut

L'alumnat nouvingut que no té coneixements de llengua castellana en integrar-se a l'aula ordinària rebrà una atenció curricular individualitzada per tal que, en acabar l'ensenyament, hagi assolit els coneixements bàsics tant de català com de castellà.

4.5 Llengües estrangeres

En el nostre centre la primera llengua estrangera és la llengua anglesa i el francès és una matèria optativa de 2n a 4t d'ESO.

Tenint en compte la gran diversitat i riquesa de llengües i cultures al centre, l'institut ha de promoure activitats que en facin difusió (per exemple cartells, lectures en veu alta en diades importants, suport com intèrprets a l'alumnat de l'aula d'acollida i a les famílies nouvingudes).

4.5.1 El tractament de les llengües estrangeres a l'institut

L'objectiu principal és que l'alumnat assoleixi el grau de coneixement de la llengua estrangera que els ha de permetre expressar-se i comunicar-se en situacions diverses de la vida quotidiana, acadèmica i laboral.

La llengua d'aprenentatge, l'anglès o el francès, ha de ser la llengua vehicular a l'aula de les matèries respectives. Quan sigui necessari es farà servir la llengua d'ús habitual al centre, el català.

Al 1r curs d'ESO s'inicia l'aprenentatge de l'anglès, que es pauta i es programa fins a 4t d'ESO d'acord amb la normativa vigent.

Es prioritza la comprensió oral i escrita a partir dels recursos que empra el professorat per facilitar l'aprenentatge de la llengua estrangera.

També es treballa l'expressió escrita fent servir diversos formats i suports que afavoreixen la producció de diferents tipologies textuais.

De 1r a 3r d'ESO s'imparteix un nivell bàsic d'anglès i atenent a les particularitats d'alguns alumnes es fan els plans individuals adients (reforç o ampliació). A 4t d'ESO,

tenint en compte el perfil de l'alumnat, es treballa per tal d'assolir el nivell que els permeti seguir estudis superiors. A tal fi, el centre compta des del curs **2017-2018** amb un programa d'auxiliars de conversa per a la millora de la llengua anglesa dels alumnes d'aquest nivell. Als alumnes que ho necessiten també se'ls fa una adaptació i un reforç de la llengua en el marc d'aquest programa de conversa..

El francès, com a segona llengua estrangera, s'introdueix a 2n d'ESO com a matèria optativa. Aquest alumnat l'estudia fins a 4t d'ESO per tal d'assolir un nivell que els permeti accedir a estudis superiors.

A Batxillerat també s'imparteixen les classes d'anglès seguint el currículum que marca el Departament d'Ensenyament, i es compta amb el recurs del desdoblament i del reforç quan el funcionament del centre ho permet.

Per tal de reforçar i promoure l'ús de la llengua anglesa entre l'alumnat, el centre proposarà les estratègies següents:

- Desdoblament a 1r Batxillerat.
- Reforç al Batxillerat.
- Oferta d'activitats extraescolars a l'ESO.

4.5.2 Materials i recursos per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

En general se segueixen els continguts curriculars de cada etapa, també s'hi afegeixen activitats de reforç o ampliació quan l'alumnat ho necessita.

Al Batxillerat s'utilitzen els llibres de text que compten amb l'aprovació del professorat d'anglès. Tant a 1r com a 2n de Batxillerat es realitzen lectures adaptades al llarg de l'any. A la tercera avaluació de 2n de Batxillerat es dedica més temps a preparar les proves de selectivitat.

Cada curs es revisaran els llibres de text i de lectura, els materials audiovisuals i altres materials didàctics que es puguin fer servir el curs següent.

Com a suport complementari es fan servir els entorns virtuals d'aprenentatge (EVA) com el Moodle, classroom, i altres recursos TIC o TAC (vídeos, pel·lícules, webs,...).

5. Àmbit organitzatiu, humà i de serveis

5.1 Comissió lingüística

Tan bon punt el claustre i el consell escolar hagin aprovat el present projecte lingüístic, la comissió lingüística haurà de vetllar per la seva implementació, desenvolupament i avaluació. Per tal de dur a terme aquestes tasques, cal planificar reunions de coordinació. Aquesta comissió també serà l'encarregada d'actualitzar el projecte.

D'acord amb el Projecte de Direcció del Centre, la comissió lingüística haurà de desenvolupar un pla per a la inclusió de la llengua anglesa com a llengua vehicular en algunes assignatures (AICLE).

5.2 Organització dels usos lingüístics

El català serà la llengua d'ús comú al centre, tant en les activitats internes com en les de projecció externa, així com en totes les reunions i actes de la comunitat educativa.

Preferiblement, els professionals del centre s'adreçaran en català a les famílies de l'alumnat. Tanmateix, en compliment de la normativa vigent, es facilitarà a les persones sol·licitants la documentació necessària en versió bilingüe. També es tindran en compte les llengües de les noves migracions, posant a l'abast de les famílies els serveis i recursos que ens proporciona el Departament d'Educació.

5.2.2 Documents de centre

Pel que fa a la documentació estratègica del centre (Projecte Educatiu de Centre, Projecte de Direcció, Normes d'Organització i Funcionament del Centre...), així com les programacions i altres documents que se'n deriven (valoracions trimestrals, memòries...), es redactaran en llengua catalana.

5.2.3 Ús no sexista del llenguatge

Un dels fonaments ètics i legals sobre els quals recolza aquest PLC és la coeducació. Tal com es recull en la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes,

«l'Administració educativa [...] ha d'incorporar la coeducació a tots els nivells i modalitats del sistema educatiu i l'ha d'introduir en la programació educativa i els currículums de tots els nivells, a l'efecte d'afavorir el desenvolupament de les persones al marge dels estereotips i rols en funció del sexe, garantir una orientació acadèmica i professional lliure de biaixos sexistes i androcèntrics i evitar tota discriminació associada al sexe».

Caldrà posar el focus no només en la manera en què es tindrà accés a les diferents competències i continguts establerts pel currículum, sinó en la forma en què es tracten i s'articulen aquests continguts i el treball de les competències. La coeducació és un mètode educatiu basat en els principis d'igualtat de gènere i en la no-discriminació per raons de sexe. Té com a objectiu disminuir tant com sigui possible els efectes d'una educació i un entorn sexistes, pretén replantejar els continguts i materials utilitzats per evitar caure tant en estereotips com en la creació d'expectatives diferents per a homes i dones.

L'àmbit lingüístic adquireix una especial rellevància a l'hora d'impulsar un punt de vista coeducatiu, ja que és a través del llenguatge que es reflecteix la realitat desigual i també es reforça. Tot i la profunda transformació que ha experimentat el paper social de les dones, els missatges que transmetem segueixen mostrant una imatge parcial de les dones i les situen en una posició subordinada respecte dels homes. Cal adaptar l'ús de les llengües per adaptar-lo a les noves realitats sociolingüístiques de centre on està ubicat, ja que a través del llenguatge es vehiculen significats culturals i sistemes de valors que s'incorporen als aprenentatges.

El punt de vista de la coeducació és també fonamental per evitar deixar en l'oblit les aportacions de les dones a la societat, les ciències i la cultura. Cal evitar una visió androcèntrica del currículum i, per això, la selecció de textos escrits i orals, així com la dels continguts relacionats amb la història de la nostra societat, recolliran i posaran en valor les veus femenines que han contribuït a construir-la.

5.2.4 Comunicació externa

Es fa ús de la llengua catalana en tots els documents que es redacten al centre (actes, informes, certificats, cartells i retolació general...). Quan sigui necessari fer comunicats a persones físiques o jurídiques no pertanyents de manera directa a la comunitat comunicativa i residents en l'àmbit lingüístic català, també s'utilitzarà la llengua catalana.

Si es reclama una comunicació en llengua castellana, s'atendrà la petició i es respondrà en format bilingüe català/castellà.

Si s'escau, durant el període d'acollida, es poden fer comunicats bilingües català/llengua d'origen per a les famílies nouvingudes.

5.3 Àmbit humà

5.3.1 El professorat

El català és la llengua de treball i de relació del professorat, tant internament com amb les altres instàncies del centre. Amb això es contribueix a estendre l'ús de la llengua més enllà de l'àmbit restringit de les aules.

5.3.2 Personal d'administració i serveis (PAS)

Igualment, el català és la llengua de treball del personal d'administració i serveis. El mateix PAS ha de vetllar per utilitzar el català com a llengua de comunicació oral i escrita entre el PAS i la resta de la comunitat educativa.

5.3.3 Personal d'activitats extraescolars i complementàries

Les activitats extraescolars i complementàries incideixen en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'alumnat, a més de formar part de l'activitat del centre.

En tant que activitats del centre, la llengua catalana serà la pròpia de les activitats extraescolars i complementàries.

5.3.4 L'alumnat

El centre es compromet a buscar estratègies que afavoreixin l'extensió de l'ús de la llengua catalana entre l'alumnat, no només a les aules, sinó en tots els àmbits d'ús. Per tal que això sigui possible, cal que tots els professionals que són presents al centre, professorat i personal d'administració i serveis (PAS), siguin coherents amb aquest objectiu, i usin el català en totes les relacions amb l'alumnat al centre, formals i informals.

Els professionals de les activitats extraescolars i complementàries no són aliens a aquestes estratègies de centre que han d'afavorir l'extensió de l'ús del català entre l'alumnat.

A més de les estratègies d'extensió de l'ús del català entre l'alumnat que es puguin aplicar en el centre, també ens coordinarem, amb les entitats i institucions de l'entorn, ja sigui mitjançant les relacions amb entitats cíviques i culturals de l'entorn del centre, o en els intercanvis i activitats que es facin fora del centre.

5.3.5 Llengua de relació amb famílies

La llengua catalana és la llengua d'ús i de treball al centre. Aquesta és la llengua que s'utilitza per a la projecció interna i externa. S'utilitzarà la llengua catalana en el contacte amb les famílies, entenent que aquesta pràctica facilita la integració d'aquelles que no tenen l'idioma català com a propi. Amb tot es procurarà evitar que la utilització de la llengua catalana pugui ser motiu d'exclusió de famílies que desconeguin aquest idioma. Aquest acord el portaran a terme tots els membres del claustre de professors, així com el personal administratiu de secretaria i consergeria.

5.4 Serveis

5.4.1 Serveis d'educació no formal

La llengua d'ús habitual en l'organització i la realització de serveis d'educació no formal al centre serà la catalana.

5.4.2 Activitats extraescolars

La llengua d'ús habitual en les activitats extraescolars serà la catalana. El centre vetllarà perquè tot el personal d'activitats extraescolars i complementàries tingui competència lingüística en català i pugui comunicar-se en aquesta llengua amb l'alumnat i també amb les famílies o d'altres membres de la comunitat quan sigui necessari donar informacions.

